

Zamyslenie o motivácii študentov v dnešnej dobe :)

O motivácii sa toho popísalo, diskutovalo veľa a stále je to dôležitá téma. Len ako na to, keď toľko veľa pokusov pohorelo...

Musíme si uvedomiť, že to čo platilo za nášho detstva sa radikálne zmenilo. Všetko, spoločnosť, vzájomné interakcie, vzťahy, pracovisko, podstata práce. Dnes nestačí si len odrobiť a mať pokoj. To isté platí o vzdelaní a ďalšom vzdelávaní. Staré memorovanie je na ústupe a potrebujeme naučiť mládež myslieť, kriticky myslieť, argumentovať, debatovať, byť tolerantný a nehádať sa. My musíme pripraviť deti a mládež do sveta, kde sú a budú požiadavky na pridanú hodnotu, spolupodieľanie sa na viacerých projektoch v tom istom čase, niešť zodpovednosť a zároveň očakávania nových nápadov, kreativity. Dávno sú preč časy, keď stačilo pracovať mechanicky, kde motivácia k lepším výkonom spočívala v správnom dávkovaní odmien a trestov. Ako hovorí staré dobré prirovnanie: „**Vonkajšia motivácia** je ako smrad, otvoríš okno a je fuč.“ To sú tie odmeny a tresty, šéf alebo učiteľ odíde a nastane výrazný pokles v produkcii, sústredení, štúdiu. Tradičné metódy možno fungujú vtedy, keď chceme dosiahnuť poslušnosť, disciplínu a výkon pri mechanickej činnosti.

Našťastie nemusíme zúfať, lebo po svete sa týmto už dlhšie zaoberajú vedecké tímy behaviorálnych ekonómov, urobilo sa a stále prebieha veľa štúdií, pokusov. Uvediem aspoň pár: tím Dana Arieliho a pokusy so študentami MIT a London School of Economics a ich prieskum 51 odmeňovacích systémov vo firmách. Závety týchto štúdií sú zaujímavé (**vyššie odmeny viedli k horším výsledkom pri kreatívnej, poznávacej činnosti**) a hlavne sú podporené vedou. Volajú po úplne novom prístupe k motivácii. **Vnútornej motivácii**. Túžbe robiť veci pretože sú pre nás dôležité, pretože ich robíme radi, sú zaujímavé alebo sú súčasťou celku, ktorý je pre nás dôležitý alebo zaujímavý.

Nový prístup sa skladá z troch vzájomne prepojených prvkov:

- 1. Autonómia – samospráva, samoriadenie** – naša potreba viesť si vlastný život podľa seba.
- 2. Majstrovstvo – vynikajúce ovládanie** – túžba robiť veci stále lepšie a lepšie, rýchlejšie, krajšie, ladnejšie, byť stále lepší vo veciach pre nás dôležitých.
- 3. Účel – význam** – byť súčasťou niečoho väčšieho ako sme sami.

Ako tieto poznatky aplikovať do vyučovania?

Popri doteraz používaných metódach, s ktorými máme dobré skúsenosti, snažiť sa vždy do každej hodiny zakomponovať tieto prvky podľa vhodnosti. Napríklad: Tímová práca na projekte – pripravujeme do budúcej práce. Zadať jasné zadanie, určiť zodpovednosť a termíny, prípadne rozdelenie čiastkových úloh. Tu môžu prejavíť autonómiu a zároveň sú súčasťou niečoho väčšieho, šikovnejší pomôžu a vysvetlia slabším členom skupiny, lebo výsledok je hodnotený ako celok. A pri jednotlivých mílnikoch členov tímu chváliť, pripomienkovať, povzbudzovať k lepšiemu výkonu.